

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **M. K.**

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2018, č. j. OAM-660/ZA-ZA11-P10-2019, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím shledal žalovaný žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) tohoto zákona zastavil.

II. Obsah žaloby

2. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení byl zkrácen na svých právech. Pochybení žalovaného

spatřuje v porušení ustanovení § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád), § 12, § 14, § 14a a § 25 písm. i) zákona o azylu a článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

3. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, a tím i podmínky pro plné meritorní posouzení jeho opakované žádosti. Má za to, že sdělil nové skutečnosti a důvody, které nebyly předmětem posouzení v předchozím řízení, a proto v jeho případě nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení. Tím, že se žalovaný těmito novými důvody nezabýval, rezignoval na svou povinnost zjistit skutkový stav věci v souladu s § 3 správního řádu, když s ním neprovedl pohovor. Namítá, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je z uvedeného důvodu vnitřně rozporné, dále je v rozporu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu a je nepřezkoumatelné. Dále má za to, že žalovaný měl využít své diskreční oprávnění dle § 11a odst. 4 zákona o azylu a přihlédnout k důvodům hodným zvláštního zřetele, které na jeho straně existují. Žalobce následně cituje judikaturu Nejvyššího správního soudu k výkladu pojmu „důvodů hodných zvláštního zřetele“ a termínu „správního uvážení“ ve vztahu k uvedenému pojmu (viz rozsudek č. j. 5 Azs 105/2004, č. j. 8 As 37/2011, č. j. 4 As 75/2006 nebo č. j. 9 As 71/2008) se závěrem, že pokud zákonná úprava obsahuje diskreční pravomoc správního orgánu, je správní orgán povinen se možností využití této pravomoci zabývat. Tyto požadavky však žalovaný dle žalobce nesplnil a v tomto směru je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalobce má přitom důvodně za to, že v jeho případě existují důvody hodné zvláštního zřetele, které správnímu orgánu „sdělil ve své věrohodné výpovědi“ a které také vyplývají z přítomnosti jeho rodinných příslušníků na území České republiky (dále také jen „ČR“). Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu a vydané rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Zrekapituloval průběh předchozího správního řízení o první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany (ze dne 4. 10. 2016, za důvody žádosti žalobce tehdy označil potíže s firmou, která mu nezaplatila za odvedenou práci; rozhodnutím ze dne 15. 3. 2017 žalobci mezinárodní ochrana udělena nebyla) včetně řízení soudního (viz níže).
5. Žalovaný uvedl, že posoudil důvody současné opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce (ze dne 23. 7. 2019), provedl srovnání s jeho tvrzeními, která učinil v rámci předchozího správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a dospěl k závěru, že žalobce pouze odkázal na již sdělené důvody své první žádosti. Nebylo přitom shledáno, že by žalobce uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Žalovaný tak neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Doplnil, že ani zmíněné rodinné vazby nejsou relevantní pro naplnění některých z důvodů pro udělení mezinárodní potažmo doplňkové ochrany. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů. O žalobě rozhodl bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalovaného a presumovaného souhlasu žalobce v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., kdy na výzvu krajského soudu žalobce nevyjádřil ve stanovené lhůtě s takovým postupem výslovný nesouhlas, a proto se má podle citovaného ustanovení za to, že s takovým postupem souhlasí.
7. V přezkumném řízení soud vycházel z obsahu správního spisu, z něhož ověřil, že žalobce poprvé požádal o mezinárodní ochranu v ČR dne 4. 10. 2016. Za důvody žádosti uvedl potíže s lidmi z firmy, pro kterou pracoval na stavbě a nedostal zapláceno za odvedenou práci. Žalobce podal na firmu stížnost na soud. Poté mu lidé z dotyčné firmy vyhrožovali s pistolí v ruce, že pokud uvedenou stížnost nestáhne, zabijí ho a zakopají. Žalobce stížnost nestáhl, dostal strach a potom odjel. Žalovaný po provedeném řízení neshledal, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a cit. zákona a rozhodnutím ze dne 15. 3. 2017 žalobci neudělil mezinárodní ochranu ve smyslu ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové zamítl rozsudkem ze dne 22. 10. 2018, č. j. 29 Az 27/2017. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 19. 6. 2019 č. j. 3 Azs 176/2018-49 odmítl kasační žalobce pro nepřijatelnost.
8. V aktuální opakované (druhé) žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou žalobce podal dne 23. 7. 2019 (dne 26. 7. 2016 poskytl údaje k podané žádosti) uvedl, že je kazašské národnosti i státní příslušnosti, vyznává islám, je bez politického přesvědčení, o politiku se nezajímá. Dále uvedl, že je ženatý, jeho manželka a dvě nezletilé děti rovněž žádají o mezinárodní ochranu v ČR. Z vlasti odcestoval letecky dne 23. 7. 2016 do Prahy a poté autobusem do Švédska, kde žádal o azyl. Po třech měsících byl ze Švédska poslán do ČR. K důvodům současné žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že v Kazachstánu měl problémy. Pracoval u přítele na stavbě, který měl dluh, žalobce má také dluh, který musí splácet. Vše uvedl již ve svém prvním řízení, nic se nezměnilo. Jiné důvody nemá.
9. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Republice Kazachstán. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel z Informace OAMP-Kazachstán – bezpečnostní a politická situace v zemi, červen 2019. Dále vycházel ze spisového materiálu k předchozí žádosti žalobce. Žalobci byla dána možnost dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu se s uvedenými podklady seznámit a vyjádřit se k nim, jakož i učinit návrhy na doplnění dokazování. Uvedené možnosti žalobce využil, s informacemi se seznámil, nevzněl žádné námitky, doplnění podkladů nenavrhoval.
10. Krajský soud konstatuje, že na opakované žádosti o mezinárodní ochranu, kdy jsou uváděny tytéž důvody jejich podání, pamatuje zákon o azylu v § 11a odst. 1. Nepřípustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany a s tím související možnost zastavení řízení řeší ustanovení § 10a písm. e) ve spojení s § 25 písm. i) zákona o azylu, podle kterého se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.

11. Podle § 10a písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1 zákona o azylu.
12. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
13. Krajský soud porovnal důvody současné žádosti žalobce s důvody, které uváděl v předchozí žádosti a uzavírá ve shodě se žalovaným, že žalobce v nově vedeném řízení neuvedl žádné nové skutečnosti ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu. Soud neshledal v učiněných závěrech žalovaného ani v jeho postupu v průběhu aktuálně vedeného správního řízení žádné pochybení. Se žalobcem uváděnými důvody odchodu z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR (potíže v Kazachstánu kvůli dluhu) se žalovaný dostatečně vypořádal v rámci meritorního posouzení jeho žádosti v rozhodnutí ze dne 15. 3. 2017.
14. Dospěje-li správní orgán porovnáním důvodů uvedených v opakované žádosti téhož žadatele o udělení mezinárodní ochrany ke zjištění, že se jedná o tytéž skutečnosti, které byly hodnoceny v souvislosti se žádostí dříve uplatněnou, je závěr o nepřipustnosti nové žádosti v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu. Následné zastavení řízení o takovéto žádosti za použití § 25 písm. i) zákona o azylu je za zjištěných okolností případu postup, který má oporu v zákonné úpravě a je v souladu i s judikaturou Nejvyššího správního soudu (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, čj. 7 Azs 28/2011-74: *„Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadatelem se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést“*).
15. Lze tak odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-63, podle kterého *„hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotně-právní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí“*. V nyní projednávané věci žalobce ve své opakované žádosti neuvedl žádné nové skutečnosti, toliko odkázal na důvody sdělené v rámci prvního řízení, které však byly žalovaným již náležitě posouzeny v předchozím meritorním rozhodnutí, které bylo i předmětem přezkumného řízení před krajským a Nejvyšším správním soudem, jak je uvedeno výše. Krajský soud se plně ztotožňuje se závěry i procesním postupem, které učinil žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí.

16. Krajský soud konstatuje, že žalobce ani v podané žalobě neuvedl žádné konkrétní skutečnosti či nové skutečnosti, které by žalovaný v napadené rozhodnutí opomněl zohlednit. Žalobní námitky jsou toliko obecné, představují výčet a parafrázi zákonných ustanovení, která měl žalovaný porušit bez konkrétní vazby na jakákoliv tvrzení, která by žalobce ve své druhé žádosti sdělil a žalovaný se s nimi nevypořádal. Pokud žalobce namítl, že „novou skutečností“, kterou se žalovaný měl zabývat, je žalobcova zmínka o „problémech i s vlastním dluhem“ a že žalovaný rezignoval na svou povinnost zjistit skutkový stav věci, když neprovedl se žalobcem pohovor, krajský soud musí uvedenou námitku odmítnout. Žalobce nevysvětlil ani ve své žádosti, ani v žalobě, jakou souvislost by skutečnost, že nyní má také dluh, měla mít s důvody azylově relevantními ve smyslu § 12 a násl. zákona o azylu. Žalobce měl možnost své nové důvody sdělit v poskytnutí údajů k podané žádosti. Žalobce sdělil: „vše jsem uvedl již ve mém prvním řízení, nic se nezměnilo, jiné důvody nemám.“ Na základě těchto sdělení žalobce nebylo povinností žalovaného vést se žalobcem pohovor.
17. Pokud jde o využití diskrečního oprávnění dle § 11a odst. 4 zákona o azylu, má krajský soud za to, že žalovaný neměl ani žádný důvod posoudit opakovanou žádost žalobce jako přípustnou z důvodů hodných zvláštního zřetele (§ 11a odst. 4 zákona o azylu). Takové důvody by totiž musely vyplývat již z tvrzení samotného žalobce. Je třeba připomenout dvě základní povinnosti ve správním řízení, a to břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán (zjišťování reálií o zemi původu), povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Je to právě a jediné žadatel, kdo má uvést z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda a kým byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany musí žadatel uvést všechny relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí. Pokud žadatel neunes břemeno tvrzení, správní orgán de facto nemá o čem rozhodovat (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86). Vzhledem k tomu, že z tvrzení žalobce nevyplynuly žádné okolnosti, které by mohly představovat důvody hodné zvláštního zřetele, a postup podle § 11a odst. 4 zákona o azylu evidentně nepřipadal v úvahu, nelze žalovanému vytýkat, že se jím v odůvodnění svého rozhodnutí výslovně nezabýval. Na podporu uvedeného závěru lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2019, č. j. 2 Azs 101/2019 – 74, v němž je uvedeno: *„Při rozhodování podle § 11a odst. 4 zákona o azylu postupuje Ministerstvo vnitra podobně jako v případě § 14 tohoto zákona, jelikož i v § 11a odst. 4 je užito kombinace neurčitého právního pojmu („důvodů hodných zvláštního zřetele“) a správního uvážení („ministerstvo může“). Není nezbytné v rozhodnutí ministerstva výslovně uvést, že neshledalo důvody k uplatnění § 11a odst. 4 zákona o azylu, pokud všechny okolnosti, které vedle toho, že musely být zkoumány (a byly zkoumány) jako údajné nové důvody tvrzené žadatelem o azyl, by mohly být rozumně představitelné jako důvody zvláštního zřetele hodné, byly v rámci řízení o opakované žádosti vzaty v úvahu ve své skutkové dimenzi (ministerstvo zkoumalo, zda jsou stejné, anebo nové oproti důvodům v žádosti předešlé) i v dimenzi právní, tedy z hlediska dopadů na životní poměry žadatele. Pokud ministerstvo dospělo k závěru, že není důvodu měnit něco na hodnocení těchto okolností oproti jejich předešlému posouzení, implicitně shledalo, že případ žadatele je případem běžným, neobsahujícím zvláštní, mimořádné, předem typově nedefinované (neboť obtížně předvídatelné) důvody, které by měly vést k uplatnění svého druhu mimořádné klauzule pro mimořádné okolnosti, jíž zmocnění ke správnímu uvážení ve zmíněném ustanovení je.“* Krajský soud doplňuje, že žalobcem uváděná přítomnost jeho rodinných příslušníků na území ČR není sama o sobě důvodem

zvláštního zřetele hodným, který má na mysli ustanovení § 11a odst. 4 zákona o azylu. Zákon o azylu totiž primárně neslouží k realizaci rodinných vazeb na území ČR. K takovému účelu je třeba využít institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

18. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal obecně namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), podklady pro vydání rozhodnutí soud považuje vzhledem k žalobcem tvrzeným skutečnostem na dostatečné (§ 50 správního řádu), rozhodnutí je srozumitelné a řádně odůvodněné (§ 68 odst. 3 správního řádu), namítanou nepřezkoumatelnost soud neshledal. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
19. Pro úplnost krajský soud konstatuje, že dnešního dne zamítl i žalobu ve věci manželky žalobce a jejich nezletilé dcery (nar. 16. 4. 2015), vedenou zdejším soudem pod sp. zn. 32 Az 32/2018.

V. Náklady řízení

20. Onáhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, proto soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 16. dubna 2020

Za správnost vyhotovení: R. V.

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: R. V.